

ממנו נודע לי כי לפרנץ אופנהיימר יש שני בנים בארץ - אחד לודוויג יהודה אופנהיימר מרחובות, וחנן אופנהיימר פרופ לבוטניק. יש להם בנים ובני בנים בקבוצים. אופנהיימר ניסה להקים כברלין בשנת 1920 ישוב קואופרטיבי ולא הצליח. הוא סיפר לי בשמחה שפתחו עכשיו באוניברסיטה ברלין פקולטה ליודאיסטוק, מורים הפרופ. מיכאל טובס, ופרופ. שפס - היסטוריון ושפטים. סיפר עלבית ספר בגרמניה - 9 שנים יסודים, אח"כ הולכים לבית מלאכה 8 שעות בשבוע למשך שלוש שנים (בכתה 25-30 תלמיד), אח"כ נכנס לב"ס לשתי שנים ללימודים תיאורטיים - לומדים לשון זרה אחת, מטמטיקה, היסטוריה ויסודות מדע, אח"כ לב"ס כמו אורט או לאוניברסיטה. תלמיד ביה"ס מוציאים עהון, ומפרסמים דברים שההורים לא רוצים לדבר עליהם, כמו על היסלר למשל.

21.11.63, יום ה'

הבוקר פרסמו א כל העהונים פה שטיימס פרסט הכחשהי לדברי סולצברגר - לאחר שטלגרפו דברי לסולצברג והוא הודיע שאין לו כל הערות. אולם "מעריב" יודע לספר היום ע"י סופר אורי דן בפריס כי "מזכירת סולצברגר סיפרה כי עתונאים שונים טלפנו אחמול לסולצברגר ושאלו אותם: מי דובר אמת, הוא או ב.ג. - אולם סולצברגר סרב להשמיע הצהרה כלשהי" אבל הסופר אורי דן יודע לספר כי "מר סולצברגר עומד על הדברים שפרסט בקשר לראיונו עם מר ב.ג." דברים אלה נמסרו לסופר "מעריב" ממשרדו של מר סולצברגר במערכת נ.י. טיימס

בפריס. נסים ונפלאות משום "סולצברגר לפי סיפור אותו כתב של מעריב סרב להשמיע הצהרה כלשהיא, לעחונאים שפנו אליו, אבל לסופר מעריב נמסרה הצהרה.

- בערב נסענו, פוליה, יהושע ואנכי, למדרשה, לסיכום שבוע הבקור של שביעית ב"ס תיכון במדרשה ובסביבה. מלבד הרצאות ששמעו במדרשה הם סיירו בסביבה והוטל עליהם לבדוק המצב החברתי, הכלכלי והחברותי בשני מקומות - ירוחם ומצפה רמון. לשם חילקו אותם לשתי חטיבות, ושתי תלמידות מסרו רשמיהם וחקירותיהם, כל אחת ממקום אחד. כבר מזמן לא הייתה לי חוויה מאלפת ומעודדת כזו. מסקירת שתי התלמידות שנוספו עליה הערות ומלואים מצד תלמידים ותלמידות אחרות למדתי לא רק על שני מקומות אלה - פחות או יותר ידעתי זאת גם מקודם, - אלא על התרשמות התלמידים והתלמידות ~~ממציאות~~ מכלם מראית המציאות החדשה בשבילם, גם מציאות שמחת האדם - העולים החדשים ברובם ממרוקו, רבים אנאלפא- ביתים שאינם רוצים כלל שילדיהם ילמדו ומצפים ליום שיצאו מבה"ס היסודי למען ילכו לעבודה, ושממת הטבע שאפשר להפריחה. משאלות שהצגתי לתלמידות ולשיחה שקיימתי אתן בסוף המסיבה ומהצער שהביעו שרק שבוע אחד ניתן להם לשהות במקום זה ראיתי מה עמוק הרושם שמציאות חדשה עשתה על התלמידים, כפי שהרגשתי כמעט על כולם. הרגשתי שקודם כל להביא הנה מנהלי בה"ס התיכוניים, לא לשבוע כי אם לחודש ימים, כימי החופשתם השנתית בקיץ, ואח"כ את המורים - למען שהם יראו וירגישו מה שראו והרגישו התלמידים ויצליחו להכניס הדברים ללב חניכיהם. אי אפשר ללמוד מהספר מה שנערים ונערות אלה למדן בשבוע אחד ממראה עיניהם, ולימוד זה יש לחת לכל הנוער בארץ. כמה ריק ונעדר אמת הוא הפזמון המקובל על ריקנות הנוער שלנו. ניתן לו חינוך טוב. ויעשה המעשה הנדרש מהם. שאלתי אותם אם ראו, שמעו והרגישו האחגר הכפול של שממת האדם ושממת המדבר.